

Aan
de Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

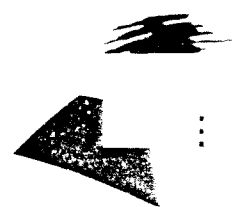
Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden Beleidsterrein
algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding, 1945-1996
(CPB, SCP, WRR)

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 310 66 86
Telefax 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Zeer geachte Staatssecretaris,

Datum
26 februari 1998
Uw kenmerk
98.61.RWS/JW
Uw brief van
28.01.1998
Ons kenmerk
arc-98.1741/2

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, het Sociaal en Cultureel Planbureau en Centraal Planbureau u hebben verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden voor het beleidsterrein "algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding" over de periode 1945-1996.
U verzocht daarbij de Raad binnen drie maanden over dat ontwerp omtrent een aantal nader aangeduide aspecten advies uit te brengen. De Raad bericht u als volgt.
2. *Samenvatting van dit advies*
De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen - deze worden in de §§ 3 en 4 nader uitgewerkt - zijn:
 - a. Procedureel
 1. Het voorstel heeft alle procedurele voorbereidende stappen doorlopen; alle relevante stukken waren bij de adviesaanvraag gevoegd (§ 3.1. en 3.2.);
 2. In de procedurele en inhoudelijke aspecten van de totstandkoming van het ontwerp wordt in de toegezonden stukken adequaat inzicht gegeven (§ 3.3.);
 3. Waardering bestaat voor het feit dat en de wijze waarop een extern deskundige bij de intern ambtelijke voorbereiding is betrokken (§ 3.4.);
 - b. Inhoudelijk
 1. De Raad heeft er kennis van genomen, dat de ontwerp-lijst t.z.t. zal worden aangevuld met een onderdeel van het Centraal Bureau en de Centrale Commissie voor de Statistiek (§ 4.1.);
 2. De selectiedoelstelling en -criteria zijn gehanteerd op de wijze die daarvan mag worden verwacht (§ 4.2.);

3. De Raad gaat ervan uit, dat tijdens het driehoeksoverleg zowel het administratief belang als het belang van de recht- en bewijszoekenden genoegzaam zijn gewaardeerd (§ 4.3.);
4. Voor wat betreft de inhoudelijke beoordeling van het historisch belang heeft de Raad zich dankzij de uitvoerige rapportage over de totstandkoming van de onderhavige ontwerp-lijst kunnen beperken tot enkele opmerkingen over de inhoud ervan (§ 4.3.);
5. In aansluiting hierop vraagt hij nadere aandacht voor de eventuele acquisitie van aan het onderhavige beleidsterrein gerelateerd archiefmateriaal van meer persoonlijke aard (§ 4.3.).

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-98.1741/2

Naar aanleiding van de in de adviesaanvraag gestelde concrete vragen wordt in § 5 uiteengezet hoe deze in het advies beantwoording hebben gevonden.

Tenslotte adviseert de Raad om na verwerking van zijn aanbevelingen over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden (§ 6).

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

- 3.1. Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in de eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument (BSD) tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport (RIO) "Geschiedschrijving van de toekomst. Rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein algemene wetenschappelijke voorbereiding, (1892) 1945-1996 (november 1997)". Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het overleg ter voorbereiding van de onderhavige ontwerp-selectielijst, het zgn. driehoeksoverleg (zoals voorgeschreven krachtens het bepaalde in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995). In uw adviesaanvraag deelt u mede, dat de openbare tervisielegging niet heeft geresulteerd in reacties. Wel zond u een exemplaar in van de reactie van de externe deskundige aan het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap, welke door hem is opgesteld naar aanleiding van zijn deelname aan het driehoeksoverleg.

De Raad heeft voornoemde stukken bij de voorbereiding van dit advies betrokken.

- 3.2. Op grond van de zoëven genoemde stukken komt de Raad tot de slotsom, dat de voorbereiding van de ontwerp-lijst alle vereiste procedurele stappen heeft doorlopen. In het bijzonder moet worden vermeld, dat uit het verslag van het driehoeksoverleg is gebleken, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe in het eerste lid van artikel 3 van het Archiefbesluit 1995 genoemde personen. Voorts heeft de Raad met instemming kennis genomen van het feit, dat bij het driehoeksoverleg een externe deskundige is ingeschakeld. Uit zowel het verslag van het driehoeksoverleg als uit diens eigen reactie meent de

Raad te kunnen opmaken, dat hem in dat overleg de nodige ruimte is geboden om tot een eigen en zelfstandige inbreng te komen en dat met diens oordeel terdege rekening is gehouden.

- 3.3. De Raad wil gaarne zijn waardering uitspreken over de wijze waarop in het verslag van het driehoeksoverleg zowel in procedureel als inhoudelijk opzicht de totstandkoming wordt toegelicht en verantwoord.

De relevante aspecten zijn in dat verslag zodanig aan de orde gesteld, dat de Raad zich een afdoende beeld over die totstandkoming heeft kunnen vormen.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-98.1741/2

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn, in de voorafgaande paragrafen vermelde, bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§4.1.), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2.) alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§4.3.).

4.1. *De reikwijdte van de ontwerp-lijst*

Het Basisselectiedocument (BSD) bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding en de administratieve neerslag hiervan van de navolgende actoren:

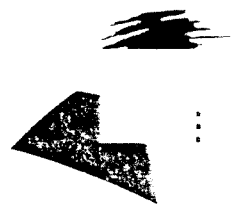
- de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid,
- het Sociaal en Cultureel Planbureau, en
- het Centraal Planbureau.

Tijdens de voorbereiding van dit advies is de Raad geïnformeerd over het feit, dat het aanvankelijk in het voornemen had gelegen om de ontwerp-lijst óók van toepassing te doen zijn op het Centraal Bureau en de Centrale Commissie voor de Statistiek. Van dat voornemen is afgezien, omdat - naar de Raad heeft begrepen - de besprekingen over deze aansluiting niet tijdig konden worden afgerond. Mettertijd zal daarom daartoe afzonderlijk een aanvullend voorstel worden ingediend.

4.2. *Toepassing van de selectiedoelstelling en -criteria*

De Raad is gebleken, dat als selectiedoelstelling is toegepast het uitgangspunt, dat "de te bewaren gegevens (...) een reconstructie van het overheidshandelen op hoofdlijnen ten opzichte van haar omgeving mogelijk (moeten) maken". Daarbij is, anders dan inmiddels gebruikelijk, niet nadrukkelijk vermeld, dat óók rekening is gehouden met het aspect van het veilig stellen van bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur. De Raad beschouwt dit laatste evenwel als een abusievelijke ommissie.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria heeft de Raad kunnen vaststellen, dat deze overeenstemmen met de

standaardcriteria, zoals deze sedert 1994 in het kader van PIVOT-projecten worden gehanteerd.

Daarnaast is hem gebleken, dat bijzondere, meer op de gegeven situatie toegesneden, selectiecriteria niet zijn geformuleerd. Helaas is echter niet vermeld, waarom dat in dit geval kennelijk niet noodzakelijk werd geacht.

4.3. *De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit bedoelde belangen*

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat *het administratieve belang*, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de desbetreffende zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met *het belang van de recht- en bewijszoekenden* voldoende rekening is gehouden.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-98.1741/2

Voor wat betreft de invalshoek van *het belang van het historisch onderzoek* heeft de Raad veel nut gehad van de op onderdelen zeer specifieke en gedetailleerde verslaglegging over de totstandkoming van de ontwerp-lijst. Daarnaast moet worden vastgesteld, dat het voorstel wordt gekenmerkt door een relatief hoog bewaarpercentage, hetgeen - zo meent de Raad - in overeenstemming is met de positie en taakstelling van de betrokken overheidsorgaan.

Dit heeft er toe geleid, dat de Raad zijn opmerkingen over afzonderlijke categorieën uit dit ontwerp meent te kunnen beperken.

Algemeen

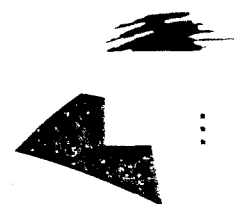
Bij een groot aantal in de ontwerp-lijst omschreven handelingen wordt in een nota bene een relatie gelegd naar de administratieve neerslag ervan. De Raad acht deze toelichtingen verhelderend en verwacht dan ook dat deze de praktische hanteerbaarheid van de eenmaal vastgestelde lijst ten goede zullen komen. Hij geeft u in overweging het geven van dergelijke toelichtingen ook bij andere BSD's te bevorderen.

Centraal Planbureau

Categorie 115

In deze categorie wordt de handeling beschreven inzake "het verstrekken van informatie aan Kamercommissies van de Staten-Generaal, ambtelijke comités en sociale partners". Met het voorstel de neerslag hiervan te bewaren, stemt de Raad zonder meer in. Uit het verslag van het driehoeksoverleg blijkt, dat deze categorie aanvankelijk ter vernietiging was gewaardeerd, maar in het driehoeksoverleg om redenen van historisch belang alsnog in positieve zin is geherwaardeerd. Niet echter alleen in positieve, maar ook in integrale zin, omdat - zoals genoemd verslag vermeldt - het "het standpunt van de Algemeen Rijksarchivaris (is) dat het nemen van steekproeven en voorbeelddossiers in het uitvoeren van de selectie onwerkbaar is".

De Raad vraagt zich af of deze uitspraak inderdaad als het standpunt in

dezen van de algemene rijksarchivaris moet worden opgevat. In eerdere adviezen heeft de Raad een en andermaal geadviseerd tot de bewaring van steekproeven of voorbeelddossiers. Tot dusverre is daarop niet gereageerd.

Voorts vraagt hij zich af of, en zo ja in hoeverre deze uitspraak in overeenstemming is met hetgeen omtrent de bewaring van steekproeven en voorbeelddossiers is vermeld in het voorstel met betrekking tot de herziening van de algemene selectiecriteria. In het bijzonder verwijst de Raad naar § 5.6, onder a en b van het over dat voorstel uitgebrachte advies van 28 oktober 1997, nr. arc-97.6980/1. Mede tegen deze achtergrond zou de Raad het op prijs stellen over een ander nader te worden geïnformeerd.

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-98.1741/2

Sociaal en Cultureel Planbureau alsmede deszelfs Begeleidingscollege
Geen op- of aanmerkingen.

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

Categorie 189

In deze categorie wordt de neerslag van de handeling "het verzamelen van informatie t.b.v. rapporten aan de Regering" vernietigbaar gesteld. In een nota bene wordt verduidelijkt dat deze neerslag voornamelijk wordt gevormd door concept-rapporten en verslagen van de projectgroepvergaderingen.

Blijkens het verslag van het driehoeksoverleg is de vraag aan de orde geweest of deze concepten en verslagen "een goed beeld geven van de totstandkoming van een definitief rapport". Op grond van een daartoe gegeven toelichting is daarop geconcludeerd, dat "de neerslag van deze handeling (...) niet interessant (was)", waarna besloten is tot een negatieve waardering. Daarbij werd nadrukkelijk een relatie gelegd met handeling 190 "het vaststellen van de inhoud van rapport en beleidsstukken", waarvan de neerslag wel ter bewaring werd aangewezen.

Niettemin aarzelt de Raad om in te stemmen met het voorstel om de verslagen van projectgroepvergaderingen, zeker voor de toekomstige, te vernietigen.

In de eerste plaats merkt hij op, dat een historisch oordeel over het belang van deze verslagen slechts retrospectief kan worden gegeven. De toekomstige diversiteit aan door dergelijke groepen te behartigen onderwerpen is niet bekend.

Daarnaast geldt als overweging, dat het ook in de toekomst kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de wordingsgeschiedenis van door op het betrokken hoge adviesniveau vast te stellen en uit te brengen rapporten en anderszins niet zonder belang kan zijn.

De Raad pleit er dan ook voor om tegen deze achtergrond het gedane voorstel betreffende de vernietiging van bedoelde verslagen te heroverwegen.

Categorie 195

Teneinde misverstand tussen deze - te vernietigen - categorie ("het onderhouden van internationale contacten") en de - te bewaren -

daaraan voorafgaande ("het verschaffen van wetenschappelijk gefundeerde informatie aan internationale onderzoeksorganisaties") uit te sluiten, beveelt de Raad aan in categorie nr. 195 in plaats van "internationale contacten" te lezen: overige internationale contacten.

Tenslotte

Blijkens de reactie van de extern deskundige is door hem, in aansluiting op de bespreking over de ontwerp-lijst van het Sociaal en Cultureel Planbureau, gevraagd naar de mogelijkheden van de acquisitie "van de wetenschappelijke correspondentie van medewerkers van het CPB" met een meer persoonlijk karakter. Van de zijde van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is er daarbij op gewezen, dat voor acquisitie van particuliere archieven, als niet behorende tot de in het BSD omschreven handelingen, een ander traject geldt. Niettemin zou de acquisitie van dit archiefmateriaal "bijvoorbeeld wel in het acquisitieprofiel van de Rijksarchiefdienst (kunnen) worden opgenomen". Naar aanleiding hiervan werd toegezegd, dat een en ander met die dienst zal worden besproken.

De Raad wil deze toezegging gaarne ondersteunen. Hij stelt het op prijs, indien hij over de wijze waarop deze zal zijn nagekomen en het resultaat daarvan zal worden geïnformeerd. In dit verband verwijst hij ook naar § 8, onder b, van zijn advies van 4 november 1997, nr. arc-97.1466/2 inzake de ontwerp-selectielijst archiefbescheiden Beleidsterrein Wetenschappelijk Onderwijs, Openbare en Bijzondere Universiteiten, vanaf 1985, waarin een soortgelijke vraag aan de orde is gesteld.

Pagina

6

Ons kenmerk

arc-98.1741/2

5. *Afdoening van uw adviesaanvraag*

In uw adviesaanvraag heeft u de Raad mede verzocht om over de onderhavige selectielijst advies uit te brengen aan de hand van een aantal met name aangeduide aspecten.

Voor wat betreft zijn algemene reactie op deze vragen verwijst de Raad naar § 7 van zijn recente advies van 4 november 1997, nr. arc.97.1466/2 inzake de ontwerp-selectielijst archiefbescheiden Beleidsterrein Wetenschappelijk Onderwijs, Openbare en Bijzondere Universiteiten.

Tegen dezelfde achtergrond volstaat de Raad ook thans met het aangeven van de relatie tussen de door u gestelde vragen en de verschillende onderdelen van dit advies. Deze vragen betreffen -in enigszins verkorte vorm-:

- a. Is bij de totstandkoming van de selectielijst voldaan aan de eisen der zorgvuldigheid?
 - b. Is de systematiek van de selectielijst duidelijk en voldoende consistent?
- * Verwezen wordt naar § 3 van dit advies.

- c. Wordt met de voorgestelde waardering de in de selectielijst beschreven selectiedoelstelling behaald?
- d. Is aangegeven wat de selectiedoelstelling is en welke de gehanteerde selectiecriteria zijn:
 1. selectiedoelstelling
 2. selectiecriteria, met toelichting

3. de gebruikte selectie-aanwijzingen met eventuele toelichting?

* Verwezen wordt naar de § 4 van dit advies.

e. Komen de functies van het verslag van het driehoeksoverleg voldoende tot uiting:

- inzicht in proces totstandkoming selectielijst
- verantwoording van zorgvuldigheid
- verantwoording van de wijze waarop met de in artikel 2, eerste lid, onder c. en d. genoemde belangen rekening is gehouden?

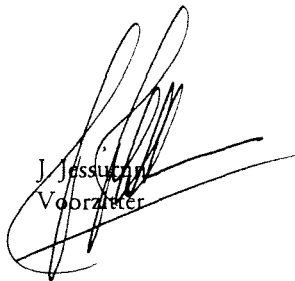
*U zie de §§ 3 en 4 van dit advies.

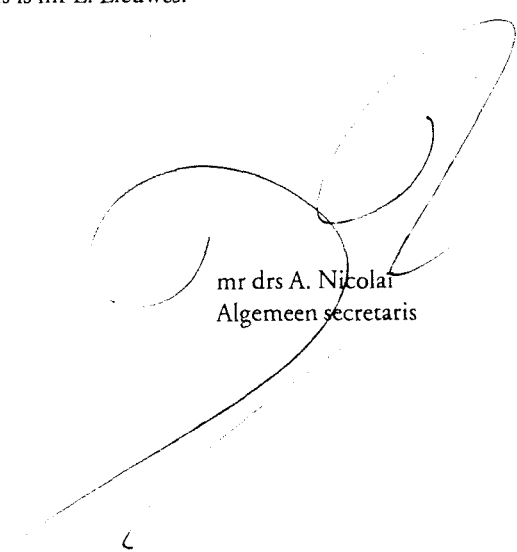
6. *Advies*

De Raad adviseert u om, alvorens van uw kant aan de vaststelling van de onderhavige selectielijst archiefbescheiden mede te werken, te bevorderen, dat dat ontwerp overeenkomstig bovenstaande aanbevelingen wordt aangepast.

Dit advies is voorbereid door de Uitvoeringscommissie Archieven van de Raad. Deze commissie staat onder het voorzitterschap van het lid van de Raad, mw drs E.A.G. van den Bent. Secretaris is mr L. Lieuwes.

Met de meeste hoogachting,

J. Jessurun
Voorzitter

mr drs A. Nicolai
Algemeen secretaris

Pagina
7
Oms kenmerk
arc-98.1741/2